

OBSAH

ČESKÁ LITERATURA MEZI DVĚMA SVĚTOVÝMI VÁLKAMI A ZA FAŠISTICKÉ OKUPACE

ZDENĚK NEJEDLÝ

Komunisté, dědici velikých tradic českého národa 5

STANISLAV K. NEUMANN

Poledne v seči (Kniha lesů, vod a strání) 9

Zpěvy drátů (Nové zpěvy) 10

Jménem dělníků 11

Žalm z r. 1919 (Rudé zpěvy) 13

Jaro v městě 16

Pozdrav 16

Zpěv jistoty 18

Bloudím lesy (Láska) 19

Podřkování Sovětskému svazu (Srdce a mračna) 20

Život (Sonáta horizontálního života) 22

Podzim 1936 22

Neunikneš 23

Jen páteř (Bezdný rok) 24

Každý se bojí o svou kůži 25

Mateřštině (Zamořená léta) 25

Pracujícím netřeba války 26

Forma a formalismus 27

Rozuměti umění 30

ÚV KSČ k úmrtí St. K. Neumanna 32

JIŘÍ WOLKER

Žně (Host do domu) 33

Svatý Kopeček 34

Těžká hodina 38

Mirogoj 39

Balada o snu 40

Šťastnému děvčeti (Z pozůstalosti) 43

Epitaf 44

IVAN OLBRACHT

Anna proletářka 44

Nikola Šuhaj loupežník 51

MARIE MAJEROVÁ

Nejkrásnější svět 56

Hledání domova 60

Siréna 64

KAREL ČAPEK	
První parta	67
Válka s Mloky	69
Corrida (Výlet do Španěl)	71
Matka	76

JULIUS FUČÍK	
Muž, který obědvá žárovky	79
O Sabinově zradě (Tři studie)	81
Reportáž psaná na oprátce	85

JINDŘICH HOŘEJŠÍ	
Píseň (Korálový náhrdelník)	89

JOSEF HORA	
Dělnická madona (Pracující den)	90
Máchovské variace	91
Zpěv rodné zemi (Domov)	91

KAREL NOVÝ	
Chceme žít	95

JARMILA GLAZAROVÁ	
Advent	98

VLADISLAV VANČURA	
Stará vlast (Obrazy z dějin národa českého I)	101

SLOVENSKÁ LITERATURA MEZI DVĚMA SVĚTOVÝMI VÁLKAMI

JANKO JESENSKÝ	
Čo ruka (Zo zajatia)	105
Demokratické voľby (Na zlobu dňa)	105
B. Bystrica (Jesenný kvet)	106
Demokrati	106

FRAŇO KRÁL	
Cesta zarúbaná	110

PETER JILEMNICKÝ	
Pole neorané	118
Kus cukru	123
Kompas v nás	125
Kronika	128

ČESKÁ LITERATURA V OBDOBÍ LIDOVÉ DEMOKRACIE

Z dopisu ÚV KSČ II. sjezdu čs. spisovatelů 1956	137
---	-----

MARIE PUJMANOVÁ	
Lidé na křižovatce	141
Hra s ohněm	145

Život proti smrti	149
Milióny holubiček	153
Pražské vůně (Praha)	155
VÍTĚZSLAV NEZVAL	
Edison	156
Historický obraz	158
Konvalinka (Veliký orloj)	158
Zpěv míru	159
Z domoviny	161
Chrpy a města	164
Na břehu řeky Svatky (Chrpy a města)	166
Píseň o posledních věcech člověka	167
KONSTANTIN BIEBL	
Zlom	167
Matějská pouť (Bez obav)	168
Javanka	169
JAROSLAV SEIFERT	
Děti z předměstí (Město v slzách)	171
Vějíř B. Němcové	172
Mrtvým (Přítlba hlíny)	172
Hrdličky (Maminka)	173
FRANTIŠEK HRUBÍN	
Jobova noc	174
Rybník Hejtman (Můj zpěv)	178
VILÉM ZÁVADA	
Havíři (Město světla)	179
Rodná země (Polní kvítí)	180
Česká krajina	181
JOSEF KAINAR	
Taková láska (Český sen)	181
JAN DRDA	
Vyšší princip (Němá barikáda)	183
ANTONÍN ZÁPOTOCKÝ	
Rudá záře nad Kladnem	187
VÁCLAV ŘEZÁČ	
Nástup	192
VAŠEK KÁŇA	
Patroni bez svatozáře	200
VOJTĚCH CACH	
Duchcovský viadukt	206
MILOSLAV STEHLÍK	
Selská láska	212

SLOVENSKÁ LITERATURA V OBDOBÍ LIDOVÉ DEMOKRACIE

JÁN KOSTRA	
V temrave (Javorový list)	221
PAVEL HOROV	
Mládeži (Moje poludnie)	221
VOJTECH MIHÁLIK	
Doma (Plebejská košeľa)	223
ANDREJ PLÁVKA	
Pieseň vďaky (Ohne na horách)	224
FRANTIŠEK HEČKO	
Drevená dedina	225
PETER KARVAŠ	
Pacient sto trinásť	235

ZE SVĚTOVÉ LITERATURY

MAXIM GORKIJ	
Matka	241
VLADIMÍR MAJAKOVSKIJ	
Lenin	246
MICHAIL ŠOLOCHOV	
Rozrušená země	250
WANG SI-ŤIEN	
Krchov podruhá	254
ANNA SEGHERSOVÁ	
Mrtví nestárnou	256
LOUIS ARAGON	
Balada o odsouzení, který zpíval na popravišti	259
PABLO NERUDA	
Ať procitne dřevorubec	261
NAZIM HIKMET	
Elegie za Šejtanem	264